

قطع: ۱

اچی میان جون سئیون گالهیون

سنڌي

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
اللّٰہُ اکْرَمُ فِیْس طَرَیْرِ الدِّینِ سَمِیْعُ الْأَصْلِ
اللّٰہُ اکْرَمُ میالِ دُنْدُلِیْں

پيشكش:
 مجلس المدينة العلمية (جوث اسلام)
 ترجمو:
 نرانسليشن ڊيارِ ثقافت (جوث اسلام)

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعُلَمَاءِ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ڪتاب پڙهن جي دعا

دينی ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ کان پهريان هيٺ ذئل دعا پڙهي
چڏيو ان شاء الله جيڪو ڪجهه پڙهندما ياد رهندو، دعا هي آهي:

اللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ترجمو: اي الله عزوجل اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا کولي چڏيءَ اسان تي
پنهنجي رحمت نازل فرماء! اي عظمت عبزرگي وارا!

(مستظرف ج ۱ ص ۴۰ دار الفکربریوت)

طالب غم
مدینه
بقيع
و
مفہوم

(نوت: اول آخر هڪ پيرو درود شريف پڙهي چڏيو)

رسالي جو نالو: اچي ميان جون سئيون ڳالهيوون
چاپ پهريون: : ربیع الاول 1444ھ ، آڪتوبر 2022 ع
تعداد:

چاپينڙ: مكتبه المدينه عالمي مدنی مرڪز فيضان مدينہ باٻ المدينه ڪراچي

مدنی التجا: ڪنهن کي بهي ڪتاب چاپڻ جي اجازت ناهي

ڪتاب خريد ڪندڙ توجهه فرمان

ڪتاب جي چڀائي ۾ ڪاوڏي خرابي هجي يا صفحات هجن يا باينڊنگ
۾ اڳتي پوءٰ تي ويا هجن ته مكتبه المدينه سان رابطو فرمايو.

شيخ طريقت، امير اهلست، باني دعوت اسلامي، حضرت علام
دامت برکاتهم انعاميه

مولانا ابو بلال محمد الیاس عطار قادری رضوی

جو اردو زبان رسالو

اچي ميان جون سينيون گالهيون

پيشكش

اسلامک رسچ سينتر (دعوت اسلامي)

ترجمو

ٽرانسلیشن دپارٹمنٹ (دعوت اسلامي)

هن رسالي جو آسان سندي زبان ۾ ترجمي کرن جي وس آهروش
کئي آهي. جيڪڏهن ترجمي يا ڪپوزنگ ۾ کشي ڪامي
بيشي نظر اچي ته ٽرانسلیشن دپارتمنت کي آگاه ڪري ثواب جا حقدار
بنجو.

رابطي جي لاء:

ٽرانسلیشن دپارتمنت (دعوت اسلامي) عالمي مدنی مرکز فيضان مدینہ
 محل سوداگران پراطي سبزي مندي باب المدینہ ڪراچي

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: translation@dawateislami.net

فهرست

1	اچي ميان جون سنيون ڳالهيون
1	درواد شريف جي فضيلت
3	مبارڪ خاندان
3	غوث پاك جو فيضان
4	ولادت شريف جي خوشخبری
5	ظاهري ۽ روحاني استاد
5	حضور غوث پاك ﷺ جي آمد
6	سجاد ۾ نشيني
6	عادات ۽ معمولات شريف
7	منجھند جي ماني ۽ قيلولو شريف
8	ظهر کان عشاء جو معمول شريف
8	انفرادي عبادت جي عادت بٹايو
9	ڪثرت سان درود شريف پڙهو
10	باجماعت نماز جي اهميت
10	غيبوي ڪتاب
11	هـ ڦـ ڦـ پـ عـ طـ ڦـ وـ (ڪرامـ)
12	علمـي خـدمـتون
13	علوم ۽ فنون جوانـسانـيـڪـلوـپـيـديـيا
15	مرـيدـ هـجيـ تـاعـليـ حـضرـتـ جـهـزوـ

16.....	اولاد مبارڪ
17	مریدن جو تعداد ڪجهه خلیفهن جانا
18.....	ڪامل پير جي تلاش جي
20.....	ڪوڙهه وارو ٺي ٿي ويو (كرامت)

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيد المرسلين
آمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اچي ميان جون سنيون ڳالهيوون

دعاء عطار: يارب المصطفى: جيکو به مکمل رسالو ”اچي ميان جون سنيون ڳالهيوون“ پڙهي يا ٻڌي وٺي، ان کي پنهنجي ٻانهي اچي ميان بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ جي صدقىي سنو انسان بٿاء ۽ ان جي بغير حساب مغفرت فرماء.

أَمِينٌ يَجَاوِي التَّيِّنَ الْأَمِينُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

دروع شريف جي فضيلت

بخارا (أرْبَكَستان) جو رهڻ وارو هڪ شخص مارهرا شريف حاضر ٿيو ۽ ظهر جي نماز خانقاہ شريف ۾ پڙهي ڪري قادریه رضويه عطاریه سلسلي جي عظيم بُزرگ شمس مارهرا حضرت ابوالفصل آل احمد المعروف اچي ميان بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ جي خدمت ۾ حاضر ٿي ڪري عرض گذار ٿيو: ”اوهان جو نالو ٻڌي ڪري طلب حق جي واسطي هتي آيو آهييان چوته مون ۾ مجاهدو ڪرڻ جي طاقت نه آهي اوهان جي توجهه سان بغیر ڪنهن محنت جي هن عظيم فيض سان مشرف ٿيڻ چاهيان ٿو.“ پاڻ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مسڪرائي ارشاد فرمایو: ايتربي وڌي دولت ايترو جلدی ٿو چاهين؟ حاضرين منجهان هڪ شخص چيو ته هي به ڪو حلولو آهي، جو تننهنجي منهن ۾ رکي چڏجي؟ حضرت فرمایو: ”ائين نه چئو، الله (جي

رحمت) کان ڪجهه پری نہ آهي.“ پوءِ ان نوجوان کي هک درود شریف مخصوص طریقی سان اچ رات پڙھڻ جي لاءِ فرمایائين. ان حکمر جي تعامل ڪئي. رات جو درود شریف پڙھي سُتو ته اهو اللہ پاک جي پیاري پیاري آخری نبی، مکي مداني، محمد عربي ﷺ جي زیارت سان مشرف ٿيو. ان تي هک ڪیفیت طاری ٿي جنهن سان ان جو باطنی معاملو حل ٿي ويو. صبح جو اهو پاڻ وَحْمَدُ اللَّهِ عَلَيْهِ جي خدمت ۾ حاضر ٿي عرض ڪرڻ لڳو. سبحان اللہ! حضور ﷺ جن مون کي خواب ۾ ارشاد فرمایو: هر صدی (يعني سو سال) کان پوءِ منهنجي امت ۾ هک اهڙو شخص ٿيندو جيڪو منهنجي دين کي زنده ڪندو هن صدي ۾ اها ”ذات“ توهان جي آهي. (تذکرہ مشائخ قادریہ رضویہ، ص 362 بتغیر) اللہ رب العزت جي انهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقی اسان جي بغیر حساب جي مغفرت ٿئي.

أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ ﷺ

اچھے پیارے شش دیں بدراعالیٰ کے واسطے

دل کو اچھاتن کو ستر اجان کو پُر نور کر

الفاظ معنی: ٿئ: جسم. شمس دین: دین جو سج. بدراعالیٰ: بلندین جو چنڊ.

شرح شعرو شریف: ياللہ پاک! توکي حضرت سید شاه آل احمد اچی میان مارھروي وَحْمَدُ اللَّهِ عَلَيْهِ جو واسطو جيڪو دین اسلام جو

سج ۽ بلندي جو چند آهي، منهنجي دل کي چڱو، جسم کي صاف
۽ منهنجي روح کي پُر نور ڪري ڇڏ.

أَمِينٌ بِجَاهِ الَّتِيِ الْأَمِينُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ

مبارڪ خاندان.

سلسله قادریه رضویه عطاریه جي عظیم بزرگ شمس مارھره
حضرت ابو الفضل آل احمد المعروف آچي میان ﷺ 28
رمضان المبارڪ 1160 هجري تي مارھره مطهره (صلع ایتا یویي)
هنڌ ۾ پيدا ٿيو. سندن خاندان مبارڪ حسیني زيدي سادات ڪرام
مان آهي. (احوال و آثار شاه آل احمد اچھے میان ماربروی، ص 19 بتغیر)

غوث پاڪ جوفيضان

پاڻ ﷺ جي ولادت شريف جي وقت سندس ڏاڏي سائين صاحب
البرکات حضرت شاه برڪت الله عشقی مارھروي ﷺ جو اهو
خرقو مبارڪ (يعني لباس شريف) جيکو شہنشاہ بغداد حضور
غوث پاڪ حضرت شيخ عبدالقادر جيلاني ﷺ جي اشاري
سان ان وت حضور آچي میان کي پارائڻ لاءِ امانت طور رکيو ويyo
هو اهو سندن کي پارايو ۽ صاحب البرکات ﷺ جي فرمان
جي مطابق سندن نالو ”آل احمد“ رکيو. سندس ڏاڏي صاحبه اڪثر
فرمائيندي هئي ته اهو ٻار اسان جي خاندان جي لاءِ فخر جو سبب
ٿيندو. حضرت آل احمد آچي میان ﷺ مادر زاد (يعني پيدائشی)

ولي هئا ۽ جهڙي طرح حضور غوث الاعظم حضور نبي ڪريم
 ﷺ جا مظہر هئا اهڙي طرح پاڻ غوث پاک جا مظہر هئا.
 (برکات ماربره، ص 17 بتغیر) منهنجا آقا اعليٰ حضرت ﷺ عرض کن ٿا ته:

يا بوا لفضل آل احمد حضرت ابیحیه میان شاه شمس الدین ضیاء الاصفیا المداوکه

ترجمو: اي حضرت ابوالفضل آل احمد اچي میان! بادشاه، دین جا سج ۽ صوفین جي روشنی! منهنجي مدد ڪريو.

صلوٰا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

ولادت شريف جي خوشخبري

سلطان العاشقين سيد شاه برڪت الله ﷺ ارشاد فرمایو هو:
 الله پاک جي فضل سان مون کي هڪ نينگر عنایت ٿيندو جنهن
 سان خاندان جي روتق بیطي ٿيندي. پوءِ پاڻ پنهنجو هڪ خرقو
 (يعني لباس شريف) عنایت فرمائيندي حڪم ڏنائون ته هي ان
 صاحبزادي جي لاءِ آهي. حضور صاحبُ البرکات ﷺ جا وذا
 صاحبزاده حضرت شاه آل محمد ﷺ حضرت اچي میان ﷺ

جي رسم بِسْمِ اللَّهِ جي موقعی تي کيس هنج ۾ کطي ڪري
 فرمایو: ته هي اهو ئي شهزادو آهي جنهن جي خوشخبري والد
 محترم ڏني هئي. (تذکره مشائخ قادریه رضویه، ص 358 بتغیر)

مش و قمر سے بڑھ کر ٻے شانِ آل احمد

قربانِ آل احمد قربانِ آل احمد

ظاهري ۽ روحاني استاد

پاڻ ظاهري ۽ باطنی علوم پنهنجي والد ماجد حضرت شاه حمزه عيني رحمة الله عليه كان حاصل ڪيا ۽ سندس والد محترم كان خلافت به حاصل ٿي. سندن روحاني تعليم و تربیت براه راست بارگاه غوثیت مان ٿي، ان ڪري چئي سگهجي ٿو ته سندس روحاني استاد حضور غوث اعظم رحمة الله عليه هئا. (تذکره مشائخ مارپرہ، ص 18) پاڻ سلسلی قادریه رضویه عطاریه جا چھتیهان پیر و مرشد آهن. پاڻ وڏا با ڪمال ۽ عارف بالله يعني الله پاڪ جي پهچان رکڻ وارا بزرگ هئا.

حضور غوث پاڪ رحمة الله عليه جي آمد

حضرت آل احمد اچي ميان رحمة الله عليه جو پائتيو سيد شاه غلام محي الدين صاحب پنهنجي نندپڻ جو واقعو لکي ٿو ته: هڪ دفعو حضرت شاه اچي ميان رحمة الله عليه سجاده نشيني جي مکان ۾ اکيلو وينا هئا ۽ اندر ڪنهن کي وڃڻ جي اجازت نه هئي. دروازي تي هڪ خادم وينو هيyo. مان کيڏندي کيڏندي دروازي تائين ويis ۽ اندر وڃڻ چاهيو خادم روکيو پر مان جلدی اندر داخل ٿي ويis. مان ڏٺو ته حضرت ٻن بزرگن سان ويهي ڪجهه ڳالهيون ڪري رهيا هئا، مان آهستي آهستي وجي ڪري پويان پُشيء مبارڪ سان چنبڙي ويis. حضرت پنهنجو منهن مبارڪ ڦيري مونكى ڏسي ڪجهه ناراضگي سان ارشاد فرمایو: چو آيو آهين؟ مون(بالڪپڻ ۾) عرض ڪيو: توهان جي ڪلهي تي چڙهندس. اهو ٻڌي ڪري پاڻ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﷺ
 اهي پئي بزرگ مسڪرائڻ لڳا پوءِ انهن ٻنهي بزرگن
 منهنجي مشي تي هت مبارڪ گهمایو ۽ پيار ڪيو. ان كان بعد پاڻ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﷺ
 انهن بزرگن سان گڏ اندر ويا ۽ ٿوري دير كان پوءِ حضرت
 آچي ميان بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﷺ باهر اكيلا تشريف کطي آيا ته مون عرض
 ڪيو: اهي پئي بزرگ ڪير هئا ۽ ڪادڙي ويا؟ پاڻ فرمائيون ته
 هڪ حضرت غوث پاڪ ۽ پيو سيد شاه جلال صاحب مارهڙوي
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﷺ هئا، اهي پئي ڪڏهن ڪڏهن نظر ڪرم فرمائيندي
 تشريف کطي ايندا آهن ۽ هاطي تشريف کطي ويا.

(برکات مارپرہ، ص 71 بتخير)

نصيم ڪندلاقائے آل احمد

خُداوند ابراء آل احمد

صلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

صلَّوَا عَلَى الْحَبِيبِ

سجاده نشيني

حضرت سيد شاه آل احمد آچي ميان بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ والد محترم جي
 انتقال شريف كان پوءِ خاندانی دستور (يعني طريقي) موجب
 سلسلی برکاتي جي مسند تي تشريف فرما ٿيا ۽ تقربياً 37 سال
 وصال شريف تائين ان تي رونق افروز رهيا. (احوال و آثار شاه آل احمد اچھي
 ميان مارپروري ، ص 27 بتخير)

عادات ۽ معمولات شريف

حضرت شاه آل احمد آچي ميان بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ پنهنجي وقت جا غوث هئا.
 سائين جي ڏينهن رات جا معمولات ائين هئا جيئن حضور غوث

اعظم ﷺ جي هڪ كامل مظہر جا هجڻ گھرجن. سائين جو ڏينهن اللہ پاڪ جي مخلوق جي خدمت ۽ خير خواهي ۽ مُريدين جي اصلاح ۽ رهنمائي ۾ گذرندو هيyo ۽ رات بارگاه الھي ۾ عبادت ڪرڻ ۾ گذرندی هئي. پاڻ ﷺ لکي تو: پاڻ رات جي آخری حصي ۾ اُتي وضو فرمائي تهجد جي نماز پڙهندما هئا پوءِ اوراد ۽ وظائف ۾ مصروف رهندما هئا ۽ فجر جو وقت شروع ٿيڻ کان ڪجهه دير پھريان مسجد ۾ تشريف ڪطي اچي تحية المسجد ادا ڪندا هئا ۽ (فجر جو وقت شروع ٿيندي ئي) فجر جي سنت پڙهندما هئا. فجر جي نماز باجماعت ادا ڪرڻ کان پوءِ هٿ ڪطي دين جي ترقى ۽ مسلمانن جي مغفرت جي لاءِ دعا فرمائيندا هئا. پوءِ خانقاہ شريف ۾ اچي ڏينهن ٿيڻ تائين اوراد ۽ وظائف ۾ مصروف رهندما هئا ان وقت دروازو بند هوندو هو ۽ ڪنهن کي به اندر وڃڻ جي اجازت نه هوندي هئي. فارغ ٿي ڪري گھر ۾ اچي سڀني جي خيريت معلوم ڪري بيهر خانقاہ شريف تشريف آئيندا هئا. پوءِ هتان کان درگاه معللي رواني ٿيندا هئا، هڪ خادر پھريائين معمول جي مطابق قبلي رخ مُصلو وچائي ڇڏيندو هو. پاڻ پھريان والد محترم پوءِ والده محترم ۽ ٻين عزيزن جي مزارن تي فاتح خوانيءِ ڪندا هئا.

(تدکره شمس ماربره، ص 19 بتغير)

منجھند جي ماني ۽ قيٽل ولو شريف

ڪڏهن ڪڏهن باع ۾ تشريف ڪطي ايندا هئا ۽ ڄمونه جي وٺ هينان چادر وچائي ويهي رهندما هئا پوءِ ان جڳهه کان درگاه شريف

تشريف کطي ايندا هئا، ان وقت دربار عامر هوندي هئي ۽ هر هڪ پنهنجون ضرورتون عرض ڪندو هو، منجهند جي وقت مانيءِ هر ڪٻڪ جون ٻه يا تي هلكيون چباتيون سوربي يا مگن جي دال سان کائي قيلولو شريف فرمائيندا هئا۔ (تذكرة مشائخ قادرية رضوية ، ص360)

ظهر کان عشاء جو معمول شريف

باجماعت نماز ظهر ادا فرمائي ڪري تلاوت قرآن پاك ۾ مشغول ٿي ويندا هئا پوءِ درگاه شريف اچي ڪري درود پاك پڙهندما هئا، عصر جي نماز کان پوءِ بيهر درگاه شريف تي اچي ڪري نماز مغرب کان پوءِ تسبيح پڙهندما هئا. ۽ پوءِ وري عامر دربار لڳدي هئي. ماڻهن جون گذارشون ٻڌي ڪري انهن جي تسلی فرمائي ڪري گهر تشريف کطي ايندا هئا. آدان عشاء کان بعد مسجد ۾ باجماعت نماز ادا ڪري وري درگاه شريف تشريف کطي ايندا هئا ۽ پوءِ دروازو بند ٿي ويندو هو. ان وقت خانقاہ ۾ مخصوص ماڻهن کي حاضري جي اجازت هوندي هئي۔

(تذكرة شمس ماربرہ ، ص 20)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

انفرادي عبادت جي عادت بٽايو

پيارا پيارا اسلامي پائرو! پلي کطي ڪيتريون به مصروفيتون چونه هجن انفرادي عبادت جو اهتمام ڪرڻ گهرجي. هاطي قادرية سلسلی جي پياري پياري پيرو مرشد حضرت سيدآل احمد اچي ميان صلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ جا مبارڪ معمولات شريف بيان ٿيا. توهان به ان جي

مطابق ڪجهه نه ڪجهه تلاوت قرآن ڪريٰم ۽ درود شريف پڙهڻ جي عادت بطائيو. اميرِ اهل سنت حضرت علامه مولانا محمد اليسار قادری

ذائقَتْ بِرَحْمَةِ النَّبِيِّ هر روز گهٽ ۾ گهٽ هڪ سڀاري جي تلاوت جي ترغيب ارشاد فرمائيندي پنهنجي قادریه رضويه عطاریه سلسلي جي مریدن ۽ طالبن کي ارشاد فرمائين ٿا: تلاوت قرآن پاڪ گهٽ ۾ گهٽ هڪ سڀاري. حتی الامکان سج اپرڻ کان پهريان هجي. ۽ جيڪڏهن سج اپري وڃي ته گهٽ ۾ گهٽ 20 منتن تائين رڪجي وڃو ۽ ذكر ۽ درود شريف ۾ مشغول ٿي وجو ايبري تائين جو سج مئانهون ٿي وڃي چوته جنهن تن وقتن ۾ نماز جائز نه آهي تلاوت خلاف اولي آهي. (شجره شريف،صفحه 22)

ڪثرت سان درود شريف پڙهڻو

اميرِ اهل سنت ذائقَتْ بِرَحْمَةِ النَّبِيِّ نيك سيرت بطائڻ واري ”⁷²نيك اعمال“ جي رسالي جي صفحي نمبر 2 تي لكن ٿا: ڇا توهان اج گهٽ ۾ گهٽ 313 پيرا درود شريف پڙھيو. ڪثرت سان درود شريف پڙهڻ جي حوالي سان ڪتابن ۾ مختلف اقوال بيان کيا ويا آهن، هڪ محظا ط قول 313 جو به آهي. (سعادة الدارين، ص 54) لهذا جيڪڏهن ڪو روزانو گهٽ ۾ گهٽ 313 پيرا درود شريف پڙهڻ جي عادت بطائي ته اهو ڪثرت سان درود شريف پڙهڻ وارن ۾ شمار ڪيو ويندو. لله پاڪ! اسان کي اچي ميان رسُلُّوْلِه عَلَيْهِ السَّلَامُ جي تلاوت ۽ درود پڙهڻ جي صدقى فضول گفتگو کان بچي ڪري ڪثرت سان تلاوت ۽ درود شريف پڙهڻ جي توفيق عطا فرمائي.

أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ ﷺ

باجماعت نماز جي اهميت

حضور اچي ميان رحمۃ اللہ علیہ جي سجی ذینهن جي معمولات شریف ۾
هڪ ٻي ڳالهه جيڪا نمایان هئي اها هيء ته پاڻ رحمۃ اللہ علیہ پنج ئي
نمازوں مسجد ۾ باجماعت ادا فرمائيندا هئا. کاش اچي ميان رحمۃ اللہ علیہ^{رسول}
سان محبت ڪڙ وارا به ان سٺي عادتن کي اپنائن. حضرت
عبدالله ابن عمر رضي الله عنهما كان روایت آهي ته مان پنهي جهان جي
سردار

کي فرمائيندي ٻڌو ته الله پاڪ باجماعت نماز کي
پسند فرمائي ٿو. (مسند امام احمد، 309/2، حدیث: 5112) هڪ ٻي روایت ۾ آهي
نماز باجماعت اکيلي نماز پڙھڻ کان ستاويهه درجا وڌيک آهي .

(بخاري، 1/232، حدیث: 645)

ڪرم ۾ پڑھوں باجماعت

خدا! سب نماز ۾ پڑھوں باجماعت

أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ ﷺ

غيري كتاب

حضرت اچي ميان رحمۃ اللہ علیہ هڪ پير و پنهجي ياء سان (گڏ) بهار
تشريف کڻي ويا ۽ خواجم يحيى علی رحمۃ اللہ علیه جي مزار تي فاتح

پڙهي ڪري پالكى ۾ پنهنجي رهائش گاه و اپس وڃي رهيا هئا ته هڪ درويش کي هٿ ۾ ڪتاب کنيو رستي ۾ بيٺ ڏنائون، اهو درويش چئي رهيو هو: اچ ڏاڍي سخت ضرورت آهي هي ڪتاب بن روپين ۾ هديو ڪري رهيو آهيان جيڪو به هن جو خواهشمند آهي خريد ڪري. حضرت اچي ميان رحمة الله عليه ان وقت وظيفي ۾ مشغول هئا، اهو ٻڌي ڪري ان فقير کي اشاري سان سڏ ڪري پاڻ وٽ گهرائيو ۽ ڪتاب ان جي هت مان وٺي پاڻ وٽ رکي ڇڏيائين ۽ ان کي به روپيا عطا فرمائي وظيفي مان فارغ ٿي ڪري ان ڪتاب کي کولي ڪري ڏنائين ته خبر پئي ته هي هڪ ”غيبی قلمي نسخو“ آهي، جنهن ۾ ڪيتريون ئي راز جون ڳالهيوون لکيل آهن. هي ڪتاب هن خاندان جي رازن منجهان آهي.

(تذكرة شمس مادربره، ص 71)

هڪ نم تي پت عطائي ويا (ڪرامت)

حضرت سيد شاه آل احمد اچي ميان مارهروي رحمة الله عليه جن جو هڪ مرید هو جنهن جو نالو خليفو محمد ارادث الله بدايوني هو اهو هر وقت ان فكر ۾ رهندو هو ته الله پاك ان کي هڪ پت عطا فرمائي. هڪ پيري حضور صاحب البركات حضرت سيدنا برڪت الله عشقی مارهروي رحمة الله عليه جي عرس پاك ۾ پنهنجي مرشد جي سامهون بيٺو هو، سخاوت جو درداء جوش ۾ هو، ارشاد فرمایائون: ته خليفا! ڇا ٿو چاهين؟ عرض ڪيائين ته: غلام جو ڪو به فاتحه ڏيڻ وارو(يعني پت) نه آهي، حضرت فرمابو: اي الله پاك! اسان

جي ارادت اللہ کي پت ڈئي چد، ان کان پوءِ فرمایائون: خلیفاء! پھرین پت جو نالو ”کریم بخش“ پئي جو ”رحمیم بخش“ ۽ تئين جو نالو ”الهی بخش“ رکجان، خلیفو قدمن ۾ کري پيو ۽ عرض کرڻ لڳو ته حضور مون کي اميد ناهي پوءِ حضرت پنهنجي مشی مبارڪ جو عمامو شریف يا توپی مبارڪ عطا فرمائی ۽ ارشاد فرمایائون: مون کي خدا جي ذات ۾ اميد آهي، خلیفو ارادت اللہ واپس آيو ۽ جلدئي خدا جي قدرت ظاهر ٿي وئي. پوءِ هڪ پت پيدا ٿي، خلیفي ان جو نالو کریم بخش رکيو. ايتري تائين جو تن سالن ۾ ٿي پت پيدا ٿيا ۽ تنهی جا نالا حضرت اچی میان رحمۃ اللہ علیہ جي فرمان جي مطابق رکیائين. اللہ پاڪ جي عنایت سان تئي پت جوان ٿيا ٻن پتن پنهنجو آبائي پيشو اختيار ڪيو ۽ کریم بخش رائق علوم مان فارغ ٿيڻ کان بعد ”کریم اللُّغات“ نالي سان ڪتاب لکيو. (تذکرہ شمس ماربڑ، ص 71)

تمہارے منہ سے جو لگی وہ بات ہو کے رہی
کہا جو دن کو کہ شب ہے تو رات ہو کے رہی

صلوٰا عَلَى الْحَبِيبِ
صلوٰا عَلَى الْحَبِيبِ

علمی خدمتوں

حضرت شاہ آل احمد اچی میان رحمۃ اللہ علیہ ظاهري ۽ باطنی علوم جا سمند ھئا. علماء ڪرام جا مشکل مسئلا اهتزی ڪمال سان حل فرمائيندا ھئا جو عقل حیران ٿي ويندا ھئا، سائين جن جي تاليف ۾ سڀ کان وڌو ڪتاب ”ائين احمدی“ آهي. ”برکات مارھرہ“ ۾

آهي: ”ائيين احمدى“ ۾ اعمال ۽ اوراد ۽ اذكار ۽ راز جون ڳالهيوون تحرير ٿيل آهن. جنهن مان چار جلد پاڻ سائين جي هت مبارڪ سان لکيل مارهه شريف ۾ حضرت حافظ حاجي سيد شاه اسماعيل حسن صاحب رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ جي ڪتب خاني (لائبريري) ۾ موجود آهن. هن ڪتاب جا ڪل چوٽي 34 جلد ۽ هڪ قول جي مطابق سث 60 جلد ڪيتون ئي مبوسط ۽ مختلف علوم ۽ فنون ۾ هئا. هن جا ڪيءى جلد ضايع ٿي ويا. ڪجهه درگاه شريف ۽ درگاه شريف جي مختلف ماڻهن ۽ خليفن وٽ آهن. پاڻ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ جي ڪجهه بین ڪتابن جا نالا هي آهن

* بياض عمل ۽ معمول دُوازده ماهي * آداب السالكين مطبوعه تصوٽ ۾ مثنوي اشعار * ديوان اشعار فارسي، وغيره.

(تذكرة مشائخ قادرية رضویہ: 361 - برکات ماربرہ، ص 80 ملخصاً و بتغیر)

علوم ۽ فنون جوانسائي ڪلوپيديا

حضرت اورنگزير عالمگير رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ پنهنجي زمانی ۾ وڏن وڏن عالمن جو هڪ بورد بثائي ڪري پنهنجي نگرانی ۾ فقه حنفي جو هڪ انسائي ڪلوپيديا مرتب ڪرايو هو جيڪو ”فتاوي عالمگيري“ جي نالي سان مشهور ۽ معروف آهي. تاريخي طور تي اها ڳالهه يقين سان چئي سگهجي ٿي ته هند ۾ ان کان پوء علماء ڪرام جي جماعت ملي ڪري جيڪڏهن کو انسائي ڪلوپيديا ترتيب ڏنو آهي ته اهو ”ائيين احمدى“ آهي، جيڪو حضور شمس مارهه حضرت اچي ميان رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ جي حڪم تي سندن مریدن ۽ خليفن ۽ عالمن فاضلن جي هڪ جماعت ملي ڪري ترتيب ڏنو. عالمگيري انسائي ڪلوپيديا ۽ آئين احمدى انسائي ڪلوپيديا ۾ هڪ

بنيادي فرق اهو آهي ته حضرت عالمگير حَمْدُ اللَّهِ عَلَيْهِ صرف فقه حنفي جي مسائل ۽ جزئيات تي ڪتاب ترتيب ڏياريو جڏهن ته هن انسائي ڪلوپيديا جو شان هي آهي جو علومِ مُتَدَاوِلَه (مشهور ۽ رائج علوم) مان ڪو به فن يا علم اهڙو نه آهي جيڪو هن ۾ لکيو نه ويyo هجي. هن جي تاليف جي سلسلي ۾ قاضي علامه حضرت شبير قادری لكن ٿا: خليفن ۽ مریدن مان (حضرت اچي ميان حَمْدُ اللَّهِ عَلَيْهِ جي خدمت ۾) علماء ڪرام جي هڪ جماعت حاضر هئي، پاڻ فرمایائون: جيڪڏهن سرڪار مارهرا جي ڪتب خاني (يعني لائبريري) کي ڪو مڪمل ڏسڻ چاهي ته ان لاءِ هڪ وڏو وقت کپي. مناسب اهو آهي ته توهان ڪوشش ڪريو ۽ ڪتب خاني مان مختلف علوم ۽ فنون جا ڪتاب منتخب ڪري هر فن جو خلاصو جنهن ۾ ان جون ضروري ڳالهيوون هجن مرتب ڪيو ته جيئن جيڪو به ان خلاصي کي ڏسي ته چڻ ڪيترن ئي ڪتابن ۽ ليڪن جي تحقيقن کي سمجھي وٺي. سندن حڪم تي هڪ جماعت عمل ڪيو ۽ هڪ مجموعو جيڪو تقريباً تيه (30) ۽ هڪ قول جي مطابق سث (60) جلدن تي مشتمل مڪمل ٿيو. ان جو نالو ”آئين احمدي“ رکيو ويyo. ان ۾ ڪيترن ئي بزرگن جا متن ۽ ڪيترايي نندا وڏا رسالا مڪمل موجود آهن. ڪجهه مضمون خلاصي طور آهن. مون اذكار ۽ وظائف جي اصل نسخن جي زيارت ڪئي آهي جنهن ۾ ڪٿي ڪٿي حضرت جا دستخط مبارڪ ۽ هدایتون آهن. افسوس هيءُ موتين سان پرويل هار منتشر ٿي ويyo نه ته تمام وڏي نعمت هئي. انهيءُ مان اندازو ٿئي ٿو ته آئين احمدي هڪ ڪتاب نه پر پنهنجي اندر هڪ مڪمل

ڪتب خانو (لائبريري) آهي. پر افسوس ته علوم ۽ فنون جو بي مثال انسائي ڪلوپيديا محفوظ نه رهي سگھيو. (تذكرة شمس ماربه، ص 38 بتغير)

مريد هجي تم اعليٰ حضرت جهڙو

حضرت مولانا سيد ابوالقاسم اسماعيل حسن شاه جي ميان صاحب مارهروي رض جو بيان آهي ته هڪ دفعو اعليٰ حضرت امام احمد رضا خان رض رض حضرت مولانا عبد القادر صاحب بدايوني رض جي وچ ۾ ڪنهن مسئلي تي علمي بحث ٿيو. اعليٰ حضرت رض ان جو موقف ميحيڪ کان انڪار ڪري ڇڏيو ته ان فرمایو ته توهان مون سان گڏ سيتاپور (اتر پرديش) هلو. اتي حضور جد امجد سيدنا شاه آل احمد اچي ميان صاحب رض جي كتاب آئين احمدي جي جلد عقائد منهنجي ڪتب خاني (لائبريري) ۾ موجود آهي ۽ پيا صوفي سڳورن جا ڪتاب به موجود آهن انهن ۾ فرق ڏسجو ته جيڪو مان چئي رهيو آهيان اهو درست آهي يا جيڪو توهان فرمائي رهيا آهيو اهو درست آهي. پئي حضرات سيتاپور تشريف كطي ويا. پهريان مولانا عبد القادر صاحب رض آئين احمدي جي جلد عقائد مان اسان جي پيرن جي سلسلي سان تعلق رکڻ واري حضرت سيدنا احمد صاحب ڪانپوري رض جي كتاب ”زبدۃ العقائد“ کيڍي ڏيڪاري. ان کي ڏسي ڪري منهنجي آقا اعليٰ حضرت رض ارشاد فرمایو ته ”مان بغیر دليل جي اها ڳالهه“ تسليم ڪريان ٿو جيتوڻيڪ دليل سان اهو فرق منهنجي ذهن ۾ ناهي آيو پر چوته منهنجو مرشد ڪريم اهو فرمائي ٿو ان ڪري

پنهنجی مرشد کریم جی ارشاد تی مشو جھکائی تسلیم کریان

ٿو۔” (حیاتِ اعلیٰ حضرت، 103/1 ملقطاً)

اها ابتدائي دئر جي ڳالهه آهي پوءِ پاڻ انهيءَ (ائين احمدی واري) مؤقف کي (پنهنجي ڪتاب) ”**الْعَتَدُ الْمُسْتَدِّ**“ ۾ مُفصل ۽ مُدلَّ انداز ۾ بيان به فرمایو۔ (حیاتِ اعلیٰ حضرت، 438/1) اللہ رب العزت جي انهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقی اسان جي بي حساب مغفرت ٿئي۔

أَمِينٌ بِجَاهِ التَّيِّنِ الْأَمِينُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

نامه سے رضا کے اب مٹ جاؤ برے کامو
دیکھو مرے پل پر وہ اچھے میاں آیا

وہ اچھے میاں پیارا اچھوں کامیاں آیا
بدکار رضا گنوش ہو بدکام بھلے ہوں گے

شرح کلام رضا: اعلیٰ حضرت ﷺ پنهنجي ان کلام جي مقطع (آخری شعر) جي پھرین مصرعي ۾ عاجزي ۽ انکساری فرمائيندي پنهنجي پاڻ کي ”بدکردار“ فرمایو آهي جيڪا يقيناً سندن ڪمال عاجزي ۽ پنهنجي پير و مرشد سان تمام گهڻي عقيدت ۽ محبت جو اظهار آهي. اسان عاشقان رضا عرض ٿا: کيون ٿا:

دیکھو میرے پل پر وہ احمد رضا خاں آیا
بدکار گدا نوش ہو بدکام بھلے ہوں گے

صلوٰا عَلَى الْحَبِيبِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

اولاد مبارڪ

حضرت شاه آل احمد اچي ميان حَمْدُ اللَّهِ عَلَيْهِ جو نکاح حضرت سيد شاه غلام علي صاحب بلگرامي جي صاحبزادي "حضرت بيري فضل فاطمه حَمْدُ اللَّهِ عَلَيْهِ" سان ٿيو، پاڻ نهايت نيك خاتون هئي. سندس مان هڪ صاحبزادو ۽ هڪ صاحبزادي پيدا ٿي. صاحبزادي 11 ربیع الاول 1196 هجري تي انتقال فرمائي وئي. ۽ صاحبزادو حضرت سيد آلنبي حَمْدُ اللَّهِ عَلَيْهِ مادر زاد (يعني پيدائشي) ولی هو، (نندپڻ جي عمر ۾) سندس وات مان جيڪو لفظ نڪرندو هو الله تعالى پورو فرمائي ڇڏيندو هو⁽¹⁾. سندن رسمي بسم الله شريف كان پوءِ بخار آيو ۽ ان سبب جي ڪري 13 ربیع الاول 1196 هجري تي وصال ٿي ويو. (تذكرة مشائخ قادرية، ص 364) هڪ قول جي مطابق صاحبزادي جي انتقال جي اناویهه ڏيئهن كان بعد 11 ربیع الآخر تي صاحبزادي صاحبه فوت ٿي وئي. (احوال وآثار حضرت اچھے ميان، ص 27) الله رب العزت جي انهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقى اسان جي بي حساب بخشش ٿئي.

أَمِينٌ بِجَاهِ الَّتِيِ الْأَمِينُ حَمْدُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

مریدن جو تعداد ۽ ڪجهه خلیفن جانا

حضرت اچي ميان حَمْدُ اللَّهِ عَلَيْهِ جي مریدن جي تعداد هڪ انداري جي مطابق ٻن لكن جي قریب آهي. (تاریخ مشائخ قادریہ، ص 364) برکاتيه خاندان ۾ سندن ڪجهه خلیفن جا نالا هي آهن:

¹ نندپڻ عمر ۾ وات مان نڪتل ڳالهه جو پورو ٿي وڃڻ ڪيترن ئي بزرگن كان ثابت آهي بلڪ جنهن عمر هر پار ڳالهائي به ناهي سگهنندو ان عمر هر به ڪيترن ئي پارن كان ڳالهائڻ ثابت آهي.

(1) حضور اچي ميان ﷺ جو نديو یاءُ حضرت سيد آل بركات المعروف ستری ميان ﷺ جيکو سائين کان پوءِ سلسلي برکاتي جو سجاده نشين ٿيو.

(2) حضور اچي ميان ﷺ جو نديو یاءُ حضرت سيد شاه آل حسين سچي ميان ﷺ

(3) حضرت سيد شاه آل رسول ﷺ، پاڻ ئي اهي مبارڪ هستي آهن جن جي سيدي اعليٰ حضرت ﷺ جن بيعت ڪئي ۽ سندن مشهور فرمان آهي ته جيڪڏهن قيامت جي ڏينهن منهنجي رب مون کان پچيو ته ڇا ڪڻي آيو آهين؟ ته مان ”احمد رضا کي پيش ڪندس ته مولا! هي ڪڻي آيو آهيان.“ (انوار رضا، ص 378)

(4) حضرت سيد شاه اولاد رسول قادری مارھروي ۽ حضرت سيد شاه غلام محی الدین ﷺ، هي بهي حضرات حضور اچي ميان ﷺ جا ڀائتيا آهن. اللہ رب العزت جي انهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقی اسان جي بي حساب بخشش ٿئي.
امِّيْنَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِيْنِ ﷺ

ڪامل پير جي تلاش جي

حضور اچي ميان ﷺ جي منظور ئظر خليفي حضرت مولانا شاه عبدالمجيد عين الحق ﷺ جي بيعت جي سلسلي ۾ داخل ٿيڻ جو واقعو نهايت دلچسپ آهي. پاڻ هڪ عرصي کان پير جي تلاش ۾ هئا پر ڪنهن تي دل نه بيهندي هئي. ڪنهن سندس کي

حضرت اچي ميان رحمة الله عليه جو مبارڪ نالو ٻڌايو. پاڻ رحمة الله عليه مارهرا شريف پهتا ۽ ڪجهه ڏينهن تائين سائين جي خدمت ۾ حاضر رهيا پر آخرڪار هتي به دل مطمئن نه ٿيس. دل ئي دل ۾ چوڻ لڳا ته هي سڀ ڪائڻ ۽ ڪمائڻ جا هربا آهن. مان اهڙي فقيري جو قائل نه آهيان. بالآخر اتان کان پنهنجي وطن بدايون روانو ٿيا. بدايون سان گڏ خواجہ خواجگان حضرت خواجہ حسن شيخ شاهی المعروف وڏي سرڪار رحمة الله عليه جي آستاني تي پهچي ڪري ان ڏٺو ته حضور غوث پاڪ ۽ شيخ شاهي رحمة الله عليهم تشريف ڪڻي آيا ۽ ان کي فرمایائون: عبدالمجيد! سجي دنيا ۾ ڏيئو ڪڻي ڳولهيندي تڏهن به سيد آل احمد کان سنو پير توکي نه ملندو. هائي ئي واپس وچ ۽ سيد آل احمد جو مرید ٿي وچ. پاڻ رحمة الله عليه اتان ئي پوئين پير مارهرا شريف حاضر ٿيا ۽ بيعت جي خواهش ظاهر ڪيائون. حضرت اچي ميان رحمة الله عليه فرمایو ”ميانت! تون مولوي آهين مريد ٿي ڪري چاڪندي؟ هي ته ڪمائڻ ۽ ڪائڻ جا هربا آهن.“ (دلني وسوسو چاڻن تي) مولوي صاحب قدمن تي ڪري پيو ۽ پنهنجي ڏوه جي معافي گھريائين، اچي ميان رحمة الله عليه قادری سلسلي ۾ داخل فرمایو ۽ بي مثال خلافت ۽ خلافت جي خرقى سان به سرفراز ڪيو ۽ فرمایائون ته تون رستي ۾ هئين ته پيران پير، پير دستگير رحمة الله عليه جن تشريف ڪڻي آيا ۽ مون کي فرمایائون: مولوي عبدالمجيد اچي ٿو تون ان کي مريد ڪر ۽ خلافت عطا ڪرينس. (برکات مارپه، ص 80 بتغیر)

واہ کیا مرتبہ اے غوث ہے بالاتیرا
اوچے اوچوں کے سروں سے قدام علیٰ تیرا

صلوٰۃ علیٰ الحبیب صَلُوٰۃ عَلَیٰ الْحَبِیْب

کوڑھ واروٹیک ٿی ویو (کرامت)

حضرور اچی میان ﷺ جی بارگاہ ۾ هڪ دفعو هڪ کوڑھ وارو سپاهی حاضر ٿيو ۽ پري بيهي رهيو. پاڻ فرمایائون: ”ياء اڳتي اچو؟“ اهو عرض ڪرڻ لڳو: حضور! مان ان قابل نه آهيان وري فرمایائون اڳتي اچو اهو شخص اڳتي آيو ته جنهن جگه تي سفید داڳ هو اتي حضرت پنهنجو هٿ مبارڪ رکي فرمایو ته هتي ته ڪجهه به ڪونهي. جڏهن سپاهيءَ ان جڳهه کي ڏٺو ته سفید داڳ بلڪل غائب هو. (تذکرہ مشائخ قادریہ رضویہ، ص 362 بتغیر)

اے مرے اچھے کے اچھے مجھ کو بھی اچھابنا
صدق اچھے میاں احمد رضا خاں قادری

صلوٰۃ علیٰ الحبیب صَلُوٰۃ عَلَیٰ الْحَبِیْب

(نوت: حضرت سید آلِ احمد اچی میان ﷺ جی ارشادات ۽ کرامات تي مشتمل هن رسالی جو بیو حصو بعد ۾ جاري ڪيو ويندو.)

اگلے ہفتے کا رسالہ

عالمی مدنی مرکز فیضان مدینہ محلہ سوداگران پرائی سبزی منڈی کراچی

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net